

(63. 5.)

TWEDE BIJLAGE DER MEMORIE VAN TOELICHTING.

OPGAAF van de nevensbedoelde artikelen volgens de thans bestaande wetgeving.

Art. 1.

De sterkte der militie gaat het getal van 55 000 man niet te boven.

De militie wordt zooveel mogelijk uit vrijwilligers zamengesteld.

Bij gebrek aan genoegzame vrijwilligers voor de militie wordt zij voltallig gemaakt door loting uit de ingezetenen, die hun 20ste jaar zijn ingetreden.

Art. 2.

Jaarlijks geschiedt eene ligting, het getal van 11 000 man niet te boven gaande.

De hoegrootheid van elke ligting en van het daarin door elke provincie te dragen aandeel wordt jaarlijks door Ons bepaald bij een in het *Staatsblad* te plaatsen besluit.

Dit aandeel wordt bepaald in evenredigheid tot het getal der in de provincien in het vorig jaar voor de militie ingeschrevenen, voor zoover zij op den 31sten December van dat jaar in leven waren. Daarbij worden niet in rekening gebragt zij, die vóór hunne inschrijving bij de zeemagt, bij het leger hier te lande of bij het krijgsvolk in 's Rijks overzeesche bezittingen in dienst getreden zijn en zich nog daarin bevinden.

Art. 3.

Het door elke gemeente in het aandeel der provincie te dragen gedeelte wordt door Gedeputeerde Staten bij een in het provinciaal blad te plaatsen besluit bepaald, in evenredigheid tot het getal der in de gemeente, in het vorig jaar, voor de militie ingeschrevenen, voor zoover zij op den 31sten December van dat jaar in leven waren. Daarbij worden niet in rekening gebragt zij, die vóór hunne inschrijving bij de zeemagt, bij het leger hier te lande of bij het krijgsvolk in 's Rijks overzeesche bezittingen in dienst getreden zijn en zich nog daarin bevinden.

Ter bepaling van dat aandeel kunnen, zoo noodig, twee of meer gemeenten, voor elke ligting afzonderlijk, door Gedeputeerde Staten worden zamengevoegd.

Art. 6.

Voor de ingelijfden bij de militie te land, duurt de dienst vijf, voor die bij de militie ter zee vier jaren.

Is de Staat in oorlog of in andere buitengewone omstandigheden, zoo kan eene wet, jaarlijks te vernieuwen, hen tot langere dienst verplichten.

OPGAAF van den tekst van de artikelen der wet betrekkelijk de Nationale Militie, waarvan wijziging is voorgesteld, alsmede van het „Eenig artikel” der wet van 22 April 1864 (*Staatsblad* n°. 22), zooals die artikelen zullen luiden bij goedkeuring van de voorgestelde wijzigingen.

A. Wet betrekkelijk de Nationale Militie.**Art. 1.**

De militie wordt zooveel mogelijk uit vrijwilligers zamengesteld.

Bij gebrek aan genoegzame vrijwilligers voor de militie wordt zij voltallig gemaakt door loting uit de ingezetenen, die voor de ligting van het volgend jaar zijn ingeschreven.

Art. 2.

Jaarlijks geschiedt eene ligting het getal van 11 000 man niet te boven gaande.

De hoegrootheid van elke ligting en van het daarin door elke provincie te dragen aandeel wordt jaarlijks door Ons bepaald bij een in het *Staatsblad* te plaatsen besluit.

Dit aandeel wordt bepaald in evenredigheid tot het getal der in de provincien in het loopend jaar voor de militie ingeschrevenen, voor zoover zij op den 31sten Augustus van dat jaar in leven waren. Daarbij worden niet in rekening gebragt zij, die vóór hunne inschrijving bij de zeemagt, bij het leger hier te lande of bij het krijgsvolk in 's Rijks overzeesche bezittingen in dienst getreden zijn en zich nog daarin bevinden.

Art. 3.

Het door elke gemeente in het aandeel der provincie te dragen gedeelte wordt door Gedeputeerde Staten bij een in het provinciaal blad te plaatsen besluit bepaald, in evenredigheid tot het getal der in de gemeente, in het loopend jaar voor de militie ingeschrevenen, voor zoover zij op den 31sten Augustus van dat jaar in leven waren. Daarbij worden niet in rekening gebragt zij, die vóór hunne inschrijving bij de zeemagt, bij het leger hier te lande of bij het krijgsvolk in 's Rijks overzeesche bezittingen in dienst getreden zijn en zich nog daarin bevinden.

Ter bepaling van dat aandeel kunnen, zoo noodig, twee of meer gemeenten, voor elke ligting afzonderlijk, door Gedeputeerde Staten worden zamengevoegd.

Art. 6.

Behoudens de uitzonderingen bij de wet gemaakt, duurt de dienst voor de ingelijfden bij de militie te land tien, voor die bij de militie ter zee acht jaren, waarvan zij echter onderscheidenlijk de laatste vier of drie jaren in reserve blijven. De overgang in reserve geschiedt op den 1sten Augustus volgende op het tijdstip, waarop

onderscheidenlijk eene zes- of vijfjarige dienst is volbragt. Is de Staat in oorlog of in andere buitengewone omstandigheden, zoo kan eene wet, jaarlijks te vernieuwen, hen tot langere dienst verplichten.

Als diensttijd wordt niet medegerekend de tijd gedurende welken de ingelijfde bij de militie als deserteur uit de sterkte was afgevoerd, tenzij hij mogt worden vrijgesproken van de hem ten laste gelegde desertie.

Art. 11.

Om vrijwilliger bij de militie te zijn, moet men ongehuwd of kinderloos weduwnaar en ingezet en wezen, voorts lichamelijk voor de dienst geschikt, ten minste 1,56 el lang, op den 1sten Januarij van het jaar der optreding als vrijwilliger het 20ste jaar ingetreden zijn en het 35ste jaar niet volbragt hebben, tot op het tijdstip der optreding aan zijne verplichtingen ten aanzien van de militie, zoover die te vervullen waren, voldaan en een goed zedelijk gedrag hebben geleid.

Het bezit van die vereischten, met uitzondering van de lichamelijke geschiktheid en van de gevorderde lengte, wordt bewezen door een getuigschrift van den burgemeester der woonplaats.

Dat getuigschrift is ingerigt in den door Ons te bepalen vorm.

Art. 22.

Hij, die zich na den 31sten Januarij, doch vóór den 31sten December, ter inschrijving aangeeft, wordt alsnog ingeschreven.

Art. 25.

Het register van inschrijving wordt jaarlijks op den 31sten Januarij voorloopig en op den 31sten December voor goed gesloten, op beide dagen des namiddags ten 4 ure.

Na de sluiting, die op het register vermeld en door de onderteekening van den burgemeester en den secretaris bekrachtigd wordt, worden geene personen meer ingeschreven dan de in art. 20 bedoelde.

Art. 26.

Het register wordt met eene daaruit opgemaakte alphabetische naamlijst, vóór den 7den Januarij van het jaar, volgende op dat der inschrijving, door den burgemeester gezonden aan Onzen Commissaris in de provincie, die deze stukken onderzoekt, zoo noodig verbetert en vóór den 22sten Januarij aan den burgemeester terugzendt.

Register en lijst worden daarna, uiterlijk den 27sten Januarij, gedurende ten minste acht dagen, op de secretarie der gemeente voor elk ter lezing nedergelegd.

Van die nederlegging geschiedt openbare kennisgeving.

Tegen register en lijst kan binnen den tijd der nederlegging op de wijze, in art. 99 vermeld, bezwaar worden ingebracht bij Onzen Commissaris in de provincie, die daaromtrent ten spoedigste eene uitspraak doet.

Art. 27.

De loting der in het vorige jaar voor de militie ingeschrevenen geschiedt jaarlijks tusschen den 7den Februarij en den 7den Maart.

Art. 39.

Ter naloting wordt toegelaten:

1°. hij e die door verzuim van de betrokken overheid of van de in art. 24 bedoelde personen aan de gewone loting geen deel heeft genomen;

2°. hij die, nadat de in art. 28 bedoelde tijd der loting is verstreken, ingeschreven is volgens art. 20.

Is de ligting, waarvoor de sub 1°. bedoelde persoon volgens zijnen leeftijd had moeten loten, niet meer in dienst, dan loot hij niet na, maar wordt door den militieraad, of, zoo de zittingen van dien raad zijn af-

Art. 11.

Om vrijwilliger bij de militie te zijn, moet men ongehuwd of kinderloos weduwnaar en ingezet en wezen, voorts lichamelijk voor de dienst geschikt, ten minste 1,56 el lang, op den 1sten Januarij van het jaar der toelating als vrijwilliger het 19de jaar ingetreden zijn en het 35ste jaar niet volbragt hebben, tot op het tijdstip der toelating aan zijne verplichtingen ten aanzien van de militie, zoover die te vervullen waren, voldaan en een goed zedelijk gedrag hebben geleid.

Het bezit van die vereischten, met uitzondering van de lichamelijke geschiktheid en van de gevorderde lengte, wordt bewezen door een getuigschrift van den burgemeester der woonplaats.

Dat getuigschrift is ingerigt in den door Ons te bepalen vorm.

Art. 22.

Hij, die zich na den 31sten Januarij, doch vóór den 31sten Augustus, ter inschrijving aangeeft, wordt alsnog ingeschreven.

Art. 25.

Het register van inschrijving wordt jaarlijks op den 31sten Januarij voorloopig en op den 31sten Augustus voor goed gesloten, op beide dagen des namiddags ten 4 ure.

Na de sluiting, die op het register vermeld en door de onderteekening van den burgemeester en den secretaris bekrachtigd wordt, worden geene personen meer ingeschreven dan de in art. 20 bedoelde.

Art. 26.

Het register wordt met eene daaruit opgemaakte alphabetische naamlijst, vóór den 7den September van het jaar der inschrijving, door den burgemeester gezonden aan Onzen Commissaris in de provincie, die deze stukken onderzoekt, zoo noodig verbetert en vóór den 22sten September aan den burgemeester terugzendt.

Register en lijst worden daarna, uiterlijk den 27sten September, gedurende ten minste acht dagen, op de secretarie der gemeente voor elk ter lezing nedergelegd.

Van die nederlegging geschiedt openbare kennisgeving.

Tegen register en lijst kan binnen den tijd der nederlegging op de wijze, in art. 99 vermeld, bezwaar worden ingebracht bij Onzen Commissaris in de provincie, die daaromtrent ten spoedigste eene uitspraak doet.

Art. 27.

De loting der vóór den 1sten September van het jaar voor de militie ingeschrevenen geschiedt tusschen den 7den October en den 7den November.

Art. 39.

Ter naloting wordt toegelaten:

1°. hij die door verzuim van de betrokken overheid of van de in art. 24 bedoelde personen aan de gewone loting geen deel heeft genomen;

2°. hij die ingeschreven is volgens art. 20 na de sluiting voor goed van het register van het jaar, waartoe hij volgens zijnen leeftijd behoort.

Is de ligting, waarvoor de sub 1°. bedoelde persoon volgens zijnen leeftijd had moeten loten, niet meer in dienst, dan loot hij niet na, maar wordt door den militieraad, of, zoo de zittingen van dien raad zijn af-

geloopen, door Gedeputeerde Staten van de dienst vrijgesteld.

Art. 44.

Hij, die nageloot heeft en redenen van vrijstelling meent te hebben, brengt die, zoo de zittingen van den militieraad zijn afgelopen, in bij Gedeputeerde Staten van de provincie, binnen welke hij is ingeschreven.

Gedeputeerde Staten doen daaromtrent en in het algemeen omtrent het al of niet aanwijzen voor de dienst van hem, die nageloot heeft, ten spoedigste eene uitspraak. Verkeert hij in een der gevallen in art. 56 vermeld, dan wordt, voor zoover hij niet krachtens de laatste zinsnede van art. 39 van de dienst moet worden vrijgesteld, de behandeling van zijne zaak aangehouden tot na zijne invrijheidstelling of tot dat de tijd verstreken is, waarvoor hem het regt werd ontzegd om bij de gewapende magt of als militair geëmploijeerde te dienen.

Hunne uitspraak wordt terstond medegedeeld aan burgemeester en wethouders der gemeente, waartoe hij, wien de uitspraak geldt, behoort.

Strekt de uitspraak tot vrijstelling of uitsluiting van de dienst, dan geven burgemeester en wethouders daarvan dadelijk kennis aan den loteling, die dien ten gevolge zal worden opgeroepen, of, reeds ingelijfd zijnde, niet uit de dienst wordt ontslagen, of aan zijn vader of voogd.

Indien een geneeskundig onderzoek noodig is, worden Gedeputeerde Staten bijgestaan door een burgerlijk geneeskundige en een officier van gezondheid.

De burgerlijke geneeskundige wordt door Onzen Commissaris in de provincie en de officier van gezondheid door den chef van de geneeskundige dienst van de zee- of van de landmagt aangewezen.

Zij leggen in handen van Onzen Commissaris den in art. 81 bedoelden eed of belofte af.

Is geen officier van gezondheid beschikbaar, dan wijst Onze Commissaris een tweeden burgerlijken geneeskundige aan.

Op de burgerlijke geneeskundigen is art. 82 van toepassing.

Gedeputeerde Staten zijn niet verplicht, in het doen van hunne uitspraak het gevoelen der burgerlijke en militaire geneeskundigen te volgen.

Art. 46.

Hij, die nageloot heeft en voor de dienst is aangewezen, wordt, indien het door hem getrokken nummer in de termen van oproeping valt, ingelijfd ten behoeve van de ligting van het jaar, waarin hij had moeten loten, of, is deze ligting niet meer in dienst, ten behoeve van de ligting van het jaar, waarin hij voor de dienst is aangewezen.

Is de ligting, in mindering waarvan hij komt, reeds afgeleverd, dan wordt, bij zijne inlijving, de houder van het hoogste van de voor die ligting in dienst gestelde nummers uit de gemeente, voor welke de naloting plaats had, ontslagen.

Art. 50.

De vrijstelling wegens broederdienst wordt slechts verleend, wanneer de broeder:

- 1°. alsnog in dienst is;
- 2°. gedurende vijf jaren, hetzij bij de militie te land, hetzij als vrijwilliger bij de zeemagt, bij het leger hier te lande of bij het krijgsvolk in 's Rijks overzeesche bezittingen gediend heeft;
- 3°. gedurende vier jaren bij de zeemilitie gediend heeft;
- 4°. wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken, door de dienst bekomen, ontslagen of gedurende zijn diensttijd overleden is;
- 5°. na drie jaren te hebben gediend, wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken, niet door de dienst bekomen, is ontslagen;
- 6°. na drie jaren bij de militie te hebben gediend,

geloopen, door Gedeputeerde Staten van de dienst vrijgesteld.

Art. 44.

Hij, die nageloot heeft en redenen van vrijstelling meent te hebben, brengt die, zoo de zittingen van den militieraad zijn afgelopen, in bij Gedeputeerde Staten van de provincie, binnen welke hij is ingeschreven.

Gedeputeerde Staten doen daaromtrent en in het algemeen omtrent het al of niet aanwijzen voor de dienst van hem, die nageloot heeft, ten spoedigste eene uitspraak. Verkeert hij in een der gevallen in art. 56 vermeld, dan wordt, voor zoover hij niet krachtens de laatste zinsnede van art. 39 van de dienst moet worden vrijgesteld, de behandeling van zijne zaak aangehouden tot na zijne invrijheidstelling of tot dat de tijd verstreken is, waarvoor hem het regt werd ontzegd om bij de gewapende magt of als militair geëmploijeerde te dienen.

Hunne uitspraak wordt terstond medegedeeld aan burgemeester en wethouders der gemeente, waartoe hij, wien de uitspraak geldt, behoort.

Strekt de uitspraak tot vrijstelling of uitsluiting van de dienst, dan geven burgemeester en wethouders daarvan dadelijk kennis aan den loteling, die dien ten gevolge zal worden opgeroepen, of, reeds ingelijfd zijnde, niet uit de dienst wordt ontslagen, of aan zijn vader of voogd.

Indien een geneeskundig onderzoek noodig is, worden Gedeputeerde Staten bijgestaan door een burgerlijk geneeskundige en een officier van gezondheid.

De burgerlijke geneeskundige wordt door Onzen Commissaris in de provincie en de officier van gezondheid door den chef van de geneeskundige dienst van de zee- of van de landmagt aangewezen.

Hierbij geldt art. 81. Den eed of de belofte daar bedoeld, leggen zij af in handen van Onzen Commissaris.

Is geen officier van gezondheid beschikbaar, dan wijst Onze Commissaris een tweeden burgerlijken geneeskundige aan.

Op de burgerlijke geneeskundigen is art. 82 van toepassing.

Gedeputeerde Staten zijn niet verplicht, in het doen van hunne uitspraak het gevoelen der burgerlijke en militaire geneeskundigen te volgen.

Art. 46.

Hij, die nageloot heeft en voor de dienst is aangewezen, wordt, indien het door hem getrokken nummer in de termen van oproeping valt, ingelijfd ten behoeve van de ligting van het jaar, waarvoor hij had moeten loten, of, is deze ligting niet meer in dienst, ten behoeve van de ligting van het jaar, waarin hij voor de dienst is aangewezen.

Is de ligting, in mindering waarvan hij komt, reeds afgeleverd, dan wordt, bij zijne inlijving, de houder van het hoogste van de voor die ligting in dienst gestelde nummers uit de gemeente, voor welke de naloting plaats had, ontslagen.

Art. 50.

De vrijstelling wegens broederdienst wordt slechts verleend, wanneer de broeder:

- 1°. alsnog in dienst is;
- 2°. gedurende vijf jaren, hetzij bij de militie te land, hetzij als vrijwilliger bij de zeemagt, bij het leger hier te lande of bij het krijgsvolk in 's Rijks overzeesche bezittingen gediend heeft;
- 3°. gedurende vier jaren bij de zeemilitie gediend heeft;
- 4°. wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken, door de dienst bekomen, ontslagen of gedurende zijn diensttijd overleden is;
- 5°. na drie jaren te hebben gediend, wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken, niet door de dienst bekomen, is ontslagen;
- 6°. na drie jaren bij de militie te hebben gediend,

ten gevolge van eene uitspraak van den militieraad of van Gedeputeerde Staten uit de dienst is ontslagen;

7°. zijnen vijfjarigen dienstdienst heeft doen volbrengen of aanvullen door plaatsvervangende of een plaatsvervanger heeft gesteld, die in een van de gevallen verkeert, omschreven sub 1°, 4°, 5° en 6° van dit artikel.

Art. 55.

Tot de dienst bij de militie wordt niet toegelaten de loteling:

1°. die veroordeeld is tot de doodstraf, tot eene onteerende straf, tot kruiwagenstraf of tot de straf van cassatie met ontzetting van het regt om ooit weder bij de gewapende magt of als militair geëmployeerde te dienen, of die als eerlooze schelm weggejaagd of van den militairen stand of van de betrekking van militair geëmployeerde vervallen verklaard is, al heeft hij gratie verkregen;

2°. die krachtens de wet van den 28sten Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 96) (1), of op grond van het Reglement van krijgstuicht voor het krijgsvolk te lande, met een briefje van ontslag uit de dienst bij de zee- of landmagt is weggezonden;

3°. die tot eene gevangenisstraf van één jaar of langer onherroepelijk is veroordeeld.

Art. 58.

Is de loteling krachtens het voorgaand artikel bij de eindspraak voor de dienst aangewezen, en zou het bij de loting voor hem getrokken nummer zijn opgeroepen geweest, dan wordt hij, welke ook zijn leeftijd zij, voor vijf jaren ingelijfd.

Hij komt in mindering van de ligting van het jaar waarin voor hem is geloot, of, is die ligting reeds ontslagen, in mindering van de ligting van het jaar, waarin hij voor de dienst is aangewezen.

Is de ligting, in mindering waarvan hij komt, reeds afgeleverd, dan wordt bij zijne inlijving de houder van het hoogste van de voor die ligting in dienst gestelde nummers uit de gemeente, waartoe hij behoort, ontslagen.

De loteling echter, bedoeld bij de eerste alinea van art. 56, zal, zoo hij werd vrijgesproken of van vervolging ontslagen, in elk geval worden gerekend te behooren tot de ligting van het jaar, waarin hij geloot heeft en met deze worden ontslagen. De dienst, alzoo door hem volbragt, wordt voor de toepassing van art. 50, sub 2°, voor vijfjarige dienst gerekend.

Art. 59.

Indien het blijkt, dat een loteling, die in het geval van art. 55 verkeert, tot de dienst is aangewezen, of wanneer een tot de dienst verplicht loteling na zijne aanwijzing tot de dienst en vóór zijne inlijving bij de militie in dat geval is geraakt, dan wordt dit terstond ter kennis gebracht van Gedeputeerde Staten der provincie, binnen welke hij voor de militie is ingeschreven.

Gedeputeerde Staten onderzoeken het geval en doen daaromtrent ten spoedigste eene uitspraak, en brengen die terstond ter kennis van burgemeester en wethouders der gemeente, waartoe hij, wien de uitspraak geldt, behoort.

ten gevolge van eene uitspraak van den militieraad of van Gedeputeerde Staten uit de dienst is ontslagen;

7°. eenen dienstdienst van ten minste vijf jaren bij de militie te land of vier jaren bij de zeemilitie heeft doen volbrengen of aanvullen door plaatsvervangende, of een plaatsvervanger heeft gesteld, die in een der gevallen verkeert, omschreven sub 1°, 4°, 5° en 6° van dit artikel.

Art. 55.

Tot de dienst bij de militie wordt niet toegelaten de loteling:

1°. die veroordeeld is tot de doodstraf, tot eene onteerende straf, tot kruiwagenstraf of tot de straf van cassatie met ontzetting van het regt om ooit weder bij de gewapende magt of als militair geëmployeerde te dienen, of die als eerlooze schelm weggejaagd of van den militairen stand of van de betrekking van militair geëmployeerde vervallen verklaard is, al heeft hij gratie verkregen;

2°. die met een briefje van ontslag of een bijzonder gemerkt paspoort uit de dienst bij de zeemagt, of met een briefje van ontslag uit de dienst bij de landmagt is weggezonden;

3°. die tot eene gevangenisstraf van één jaar of langer onherroepelijk is veroordeeld.

Art. 58.

Is de loteling krachtens het voorgaand artikel bij de eindspraak voor de dienst aangewezen, en zou het bij de loting voor hem getrokken nummer zijn opgeroepen geweest, dan wordt hij, welke ook zijn leeftijd zij, voor tien jaren ingelijfd. Hierbij geldt de derde zinsnede van art. 6.

Hij komt in mindering van de ligting van het jaar, waarin voor hem is geloot, of, is die ligting reeds ontslagen, in mindering van de ligting van het jaar, waarvoor hij voor de dienst is aangewezen.

Is de ligting, in mindering waarvan hij komt, reeds afgeleverd, dan wordt bij zijne inlijving de houder van het hoogste van de voor die ligting in dienst gestelde nummers uit de gemeente, waartoe hij behoort, ontslagen.

De loteling echter, bedoeld bij de eerste alinea van art. 56, zal, zoo hij werd vrijgesproken of van vervolging ontslagen, in elk geval worden gerekend te behooren tot de ligting van het jaar, waarvoor hij geloot heeft en met deze worden ontslagen. De dienst, alzoo door hem volbragt, wordt voor de toepassing van art. 50, sub 2°, voor vijfjarige dienst gerekend. Hierbij geldt de derde zinsnede van art. 6.

Art. 59.

Indien het blijkt, dat een loteling, die in het geval van art. 55 verkeert, tot de dienst is aangewezen, of wanneer een tot de dienst verplicht loteling na zijne aanwijzing tot de dienst en vóór zijne inlijving bij de militie in dat geval is geraakt, dan wordt dit terstond ter kennis gebracht van Gedeputeerde Staten der provincie, binnen welke hij voor de militie is ingeschreven.

Gedeputeerde Staten onderzoeken het geval en doen daaromtrent ten spoedigste eene uitspraak, en brengen die terstond ter kennis van burgemeester en wethouders der gemeente, waartoe hij, wien de uitspraak geldt, behoort.

(1) De disciplinaire straffen, vastgesteld bij het Reglement van krijgstuicht of discipline voor het krijgsvolk te water, zooals dit in 1879 in vigueur was, en bij de wet van 28 Juni 1854 (*Staatsblad* n°. 96), zijn afgeschaft en door andere vervangen bij de wet van 14 November 1879 (*Staatsblad* n°. 194), die in art. 11 bepaalt:

„Aan het hoofd van het Departement van Marine wordt de bevoegdheid toegekend om schepelingen, die door herhaald wangedrag blijken ongevoelig te zijn voor disciplinaire straffen, hier te lande met een briefje van ontslag of een bijzonder gemerkt paspoort uit de dienst weg te zenden.”

Burgemeester en wethouders geven van de uitspraak dadelijk kennis aan den loteling, die ten gevolge daarvan zal worden opgeroepen, of aan zijn vader of voogd.

Van die uitspraak kan bij Ons in beroep worden gekomen. Hierbij gelden de artt. 103—105.

Is de loteling, in de eerste zinsnede van dit artikel bedoeld, ingelijfd en wordt hij bij de einduitspraak van de dienst uitgesloten, dan wordt hij terstond daaruit weggezonden.

Geschiedt die wegzending vóór den 15den December van het jaar, waarin hij is ingelijfd, dan wordt de houder van het aan de beurt liggende hooger nummer der ligting van dat jaar en van de gemeente, voor welker aandeel hij is opgetreden, onverwijld ter inlijving opgeroepen. Is den houder van dat nummer tijdelijk het regt ontzegd om bij de gewapende magt of als militair geëmplojeerde te dienen, dan wordt de oproeping uitgesteld tot na afloop van den tijd, waarvoor de ontzegging is uitgesproken.

Art. 73.

De loteling, die de met zijn plaatsvervanger of nummerverswelaar gesloten overeenkomst niet naleeft, wordt, zoo die overeenkomst door een regterlijk vonnis, in kracht van gewijsde gegaan, is vernietigd, tegen ontslag van zijn plaatsvervanger of nummerverswelaar zelf in dienst gesteld.

Hij wordt daartoe onmiddellijk of, is hem tijdelijk het regt ontzegd om bij de gewapende magt of als militair geëmplojeerde te dienen, zoodra de tijd, waarvoor de ontzegging is uitgesproken, verstreken is, opgeroepen, en voldoet hij niet aan die oproeping, dan zijn art. 172 en de twee eerste zinsneden van art. 173 van toepassing, doch geschiedt de inlijving slechts voor den nog onvervulden diensttijd.

Wordt de loteling voor de dienst ongeschikt bevonden, dan belet dit het ontslag van den plaatsvervanger of den nummerverswelaar niet.

Art. 81.

De burgerlijke geneeskundigen en de officieren van gezondheid leggen, eenmaal voor elke ligting, alvorens hunne werkzaamheden bij den militieraad aan te vangen, in handen van den voorzitter van den raad een eed of belofte af, volgens een daarvan door Ons te geven voorschrift.

Art. 86.

De militieraad houdt twee zittingen.

De eerste wordt geopend den tweeden Maandag in Maart, de andere den tweeden Maandag in April.

Bij het invallen van eenen Christelijken feestdag op den tweeden Maandag in April wordt de tweede zitting den volgenden Dingsdag geopend.

De werkzaamheden worden dagelijks gedurende ten minste zes uren, zoolang personen te onderzoeken of zaken te behandelen zijn, voortgezet, uitgezonderd op Zon- en algemeene Christelijke feestdagen.

Art. 89.

De loteling, die wegens ziekte of gebreken buiten staat is voor den raad te verschijnen, wordt onderzocht op de plaats, waar hij zich bevindt.

Dit geschiedt door een daartoe door den militieraad aan te wijzen burgerlijk geneeskundige en door den aan den raad toegevoegden officier van gezondheid, te zamen of afzonderlijk.

De burgerlijke geneeskundige en de officier van gezondheid zenden elk eene door hem onderteekende, omstandige verklaring omtrent den toestand van den loteling aan den voorzitter van den raad.

Burgemeester en wethouders geven van de uitspraak dadelijk kennis aan den loteling, die ten gevolge daarvan zal worden opgeroepen, of aan zijn vader of voogd.

Van die uitspraak kan bij Ons in beroep worden gekomen. Hierbij gelden de artt. 103—105.

Is de loteling, in de eerste zinsnede van dit artikel bedoeld, ingelijfd en wordt hij bij de einduitspraak van de dienst uitgesloten, dan wordt hij terstond daaruit weggezonden.

Geschiedt die wegzending vóór den 15den December van het jaar, voor de ligting waarvan hij is ingelijfd, dan wordt de houder van het aan de beurt liggende hooger nummer der ligting van dat jaar en van de gemeente, voor welker aandeel hij is opgetreden, onverwijld ter inlijving opgeroepen. Is den houder van dat nummer tijdelijk het regt ontzegd om bij de gewapende magt of als militair geëmplojeerde te dienen, dan wordt de oproeping uitgesteld tot na afloop van den tijd, waarvoor de ontzegging is uitgesproken.

Art. 73.

De loteling, die de met zijn plaatsvervanger of nummerverswelaar gesloten overeenkomst niet naleeft, wordt, zoo die overeenkomst door een regterlijk vonnis, in kracht van gewijsde gegaan, is vernietigd, tegen ontslag van zijn plaatsvervanger of nummerverswelaar zelf in dienst gesteld.

Hij wordt daartoe onmiddellijk of, is hem tijdelijk het regt ontzegd om bij de gewapende magt of als militair geëmplojeerde te dienen, zoodra de tijd, waarvoor de ontzegging is uitgesproken, verstreken is, opgeroepen, en voldoet hij niet aan die oproeping, dan zijn art. 172 en de twee eerste zinsneden van art. 173 van toepassing, doch geschiedt de inlijving slechts voor den nog onvervulden diensttijd. Hierbij geldt de derde zinsnede van art. 6.

Wordt de loteling voor de dienst ongeschikt bevonden, dan belet dit het ontslag van den plaatsvervanger of den nummerverswelaar niet.

Art. 81.

De burgerlijke en geneeskundigen en de officieren van gezondheid leggen, eenmaal voor elke ligting, alvorens hunne werkzaamheden bij den militieraad aan te vangen, in handen van den voorzitter van den raad een eed of belofte af, volgens een daarvan door Ons te geven voorschrift.

Zij onthouden zich van het verlenen van bijstand in het geneeskundig onderzoek van personen die hun in bloed- of aanverwantschap, tot den derden graad ingesloten, bestaan.

Art. 86.

De militieraad houdt twee zittingen.

De eerste wordt geopend den tweeden Maandag in December, de andere den tweeden Maandag in Januarij.

De werkzaamheden worden dagelijks gedurende ten minste zes uren, zoolang personen te onderzoeken of zaken te behandelen zijn, voortgezet, uitgezonderd op Zon- en algemeene Christelijke feestdagen.

Art. 89.

De loteling, die wegens ziekte of gebreken buiten staat is voor den raad te verschijnen, wordt onderzocht op de plaats, waar hij zich bevindt.

Dit geschiedt door een daartoe door den militieraad aan te wijzen burgerlijk geneeskundige en door den aan den raad toegevoegden officier van gezondheid, te zamen of afzonderlijk.

De burgerlijke geneeskundige en de officier van gezondheid zenden elk eene door hem onderteekende, omstandige verklaring omtrent den toestand van den loteling aan den voorzitter van den raad. Hierbij geldt de tweede zinsnede van art. 81.

De burgerlijke geneeskundige legt, indien hij den in art. 81 bedoelden eed of belofte nog niet heeft afgelegd, dien alsnog mondeling of schriftelijk in handen van den voorzitter af.

Art. 112.

Behoudens de uitzonderingen bij de wet gemaakt, geschiedt jaarlijks tusschen 1 en 15 Mei de aflevering van de in dat jaar tot de dienst aangewezen en in de ligting begrepen lotelingen, van hunne plaatsvervangers of nummervwisselaars en van de vrijwilligers voor de ligting van dat jaar.

Art. 115.

Onze Commissaris in de provincie zorgt, dat, ter vervulling van de plaatsen der manschappen, die op den 1sten Augustus van het jaar der aflevering aan het aandeel van elke gemeente in de ligting ontbreken, de houders van de aan de beurt liggende hoogere nummers onverwijld ter inlijving worden opgeroepen. Ten aanzien van hem, wien tijdelijk het regt is ontzegd om bij de gewapende magt of als militair geëmployeerde te dienen, wordt de oproeping uitgesteld tot na afloop van den tijd, waarvoor de ontzegging is uitgesproken.

Art. 117.

Indien de loteling, in het voorgaand artikel bedoeld, door Gedeputeerde Staten wordt afgekeurd, wordt hij uit de dienst ontslagen.

Geschiedt die afkeuring vóór den 15den December van het jaar, waarin hij is ingelijfd, dan wordt de houder van het aan de beurt liggend hooger nummer der ligting van dat jaar en van de gemeente, voor welker aandeel hij is opgetreden, of, was hij nummervwisselaar, de loteling, voor wien hij in de dienst was opgetreden, onverwijld ter inlijving opgeroepen. Hierbij geldt het tweede lid van art. 115.

Art. 121.

De bij de militie te land ingelijfden dienen te gelijk met en op dezelfde wijze als de vrijwilligers bij het leger.

Voor zooveel er bij het Limburgsch Bondscontingent militie wordt ingedeeld, worden daartoe alleen manschappen genomen, afkomstig uit dat gedeelte van het hertogdom Limburg, waarop verplichtingen jegens het Deutsche Verbond rusten.

De lotelingen en de vrijwilligers bij de militie te land mogen echter niet, dan met hunne toestemming, naar de kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen gezonden worden.

Art. 123.

Behalve de ligting, die voor het eerst dient, kan steeds een zevende van het geheele bedrag der vijf ligtingen van de militie te land onder de wapenen worden gehouden of geroepen.

Dat zevende wordt zamengesteld uit de manschappen:

1°. die krachtens art. 165 zonder loting zijn ingelijfd en hun eerste dienstjaar hebben volbragt;

2°. die krachtens de artt. 171 en 173 zijn in dienst gesteld en hun eerste dienstjaar hebben volbragt, voor zooverre omtrent hen is beslist, dat zij gedurende twee of vijf jaren onder de wapenen zullen worden gehouden;

3°. die krachtens art. 177 in dienst zijn gesteld en hun eerste dienstjaar hebben volbragt;

4°. die, na hun eerste dienstjaar te hebben volbragt, verlangen onder de wapenen te blijven of te worden geroepen.

Art. 125.

De militie te land komt in gewone tijden jaarlijks eenmaal te zamen om gedurende niet langer dan zes weken in den wapenhandel te worden geoefend, tenzij

De burgerlijke geneeskundige legt, indien hij den in art. 81 bedoelden eed of belofte nog niet heeft afgelegd, dien alsnog mondeling of schriftelijk in handen van den voorzitter af.

Art. 112.

Behoudens de uitzonderingen bij de wet gemaakt, geschiedt jaarlijks tusschen 1 en 15 Maart de aflevering van de tot de dienst aangewezen en in de ligting van het jaar begrepen lotelingen, van hunne plaatsvervangers of nummervwisselaars en van de vrijwilligers voor de ligting van dat jaar.

Art. 115.

Onze Commissaris in de provincie zorgt, dat, ter vervulling van de plaatsen der manschappen, die op den 1sten Junij van het jaar der aflevering aan het aandeel van elke gemeente in de ligting ontbreken, de houders van de aan de beurt liggende hoogere nummers onverwijld ter inlijving worden opgeroepen. Ten aanzien van hem, wien tijdelijk het regt is ontzegd om bij de gewapende magt of als militair geëmployeerde te dienen, wordt de oproeping uitgesteld tot na afloop van den tijd, waarvoor de ontzegging is uitgesproken.

Art. 117.

Indien de loteling, in het voorgaand artikel bedoeld, door Gedeputeerde Staten wordt afgekeurd, wordt hij uit de dienst ontslagen.

Geschiedt die afkeuring vóór den 15den December van het jaar, voor de ligting waarvan hij is ingelijfd, dan wordt de houder van het aan de beurt liggend hooger nummer der ligting van dat jaar en van de gemeente, voor welker aandeel hij is opgetreden, of, was hij nummervwisselaar, de loteling, voor wien hij in de dienst was opgetreden, onverwijld ter inlijving opgeroepen. Hierbij geldt het tweede lid van art. 115.

Art. 121.

De bij de militie te land ingelijfden dienen te gelijk met en op dezelfde wijze als de vrijwilligers bij het leger.

De lotelingen en de vrijwilligers bij de militie te land mogen echter niet, dan met hunne toestemming, naar de kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen gezonden worden.

Art. 123.

Behalve de ligting, die voor het eerst dient, kan steeds een zevende van het geheele bedrag der jongste vijf ligtingen van de militie te land onder de wapenen worden gehouden of geroepen.

Dat zevende wordt zamengesteld uit de manschappen:

1°. die krachtens art. 165 zonder loting zijn ingelijfd en hun eerste dienstjaar hebben volbragt;

2°. die krachtens de artt. 171 en 173 zijn in dienst gesteld en hun eerste dienstjaar hebben volbragt, voor zooverre omtrent hen is beslist, dat zij gedurende twee of drie jaren onder de wapenen zullen worden gehouden;

3°. die krachtens art. 177 in dienst zijn gesteld en hun eerste dienstjaar hebben volbragt;

4°. die, na hun eerste dienstjaar te hebben volbragt, verlangen onder de wapenen te blijven of te worden geroepen.

Art. 125.

De manschappen der militie te land die niet in werkelijke dienst zijn en behooren tot de vier op eene na jongste ligtingen, komen in gewone tijden jaarlijks

Wij het raadzaam mogten oordeelen, dat zamenkomen geheel of gedeeltelijk achterwege telaten.

Art. 128.

De bij de militie te land ingelijfd worden niet tot het aangaan van een huwelijk toegelaten zonder schriftelijke toestemming van wege Onzen Minister van Oorlog.

Die toestemming wordt in gewone tijden niet geweigerd aan hen, die hun vierde dienstjaar hebben volbragt.

Art. 129.

De bij de militie te land ingelijfd worden niet tot het aangaan van eene verbindtenis voor de buitenlandsche zeevaart toegelaten, zonder schriftelijke toestemming van wege Onzen Minister van Oorlog.

Die toestemming wordt slechts verleend aan de lotelingen, die reeds vóór hunne inlijving bij de militie hun beroep van de buitenlandsche zeevaart maakten en die zich overeenkomstig art. 150 voor de zeemilitie hebben aangeboden, doch daarbij niet hebben kunnen worden aangenomen.

Art. 131.

De bij de militie ingelijfd worden, wanneer zij niet meer krachtens de artt. 122, 123, 124 en 153 in werkelijke dienst behooren te blijven, met verlof huiswaarts gezonden.

Art. 136.

De verlofganger van de militie te land mag zich zonder toestemming van Onzen Minister van Oorlog niet langer dan gedurende vier weken buiten 's lands begeven.

Art. 137.

De verlofganger, die art. 133, 134, 136 of 156 niet naleeft, wordt in werkelijke dienst geroepen en gedurende drie maanden gehouden.

Art. 138.

De verlofgangers van de militie te land worden jaarlijks ten minste eenmaal op den door Ons te bepalen tijd door den militie-commissaris onderzocht.

Art. 141.

De verlofganger, die zich bij herhaling schuldig maakt aan het feit, sub 4°. van art. 141 bedoeld, of niet overeenkomstig art. 143 voor den militie-commissaris verschijnt, of, aldaar verschenen zijnde, in het geval verkeert sub 2°. en 3°. van art. 141 vermeld, wordt onder de wapenen geroepen en van drie tot zes maanden gehouden.

Art. 146.

Elk bij de militie te land ingelijfde ontvangt, vijf jaren na den dag zijner inlijving, een bewijs van ontslag uit de dienst.

Art. 150.

Jaarlijks, in den loop der maand Maart, geschiedt

eenmaal te zamen om gedurende niet langer dan zes weken in den wapenhandel te worden geoefend, tenzij Wij het raadzaam mogten oordeelen, dat zamenkomen geheel of gedeeltelijk achterwege te laten.

Art. 128.

De bij de militie te land ingelijfd worden niet tot het aangaan van een huwelijk toegelaten zonder schriftelijke toestemming van wege Onzen Minister van Oorlog.

Die toestemming wordt in gewone tijden niet geweigerd aan hen, die hun vierde dienstjaar hebben volbragt.

De eerste zinsnede is niet toepasselijk op en ten aanzien van de ingelijfd bij de militie te land die in reserve zijn.

Art. 129.

De bij de militie te land ingelijfd worden niet tot het aangaan van eene verbindtenis voor de buitenlandsche zeevaart toegelaten, zonder schriftelijke toestemming van wege Onzen Minister van Oorlog.

Die toestemming wordt in gewone tijden niet geweigerd aan de lotelingen, die reeds vóór hunne inlijving bij de militie hun beroep van de buitenlandsche zeevaart maakten en die zich overeenkomstig art. 150 voor de zeemilitie hebben aangeboden, doch daarbij niet hebben kunnen worden aangenomen.

De eerste zinsnede is niet toepasselijk op en ten aanzien van de ingelijfd bij de militie te land die in reserve zijn.

Art. 131.

De bij de militie ingelijfd worden, wanneer zij niet meer in werkelijke dienst behooren te blijven, met verlof huiswaarts gezonden.

Art. 136.

De verlofganger van de militie te land mag zich zonder toestemming van Onzen Minister van Oorlog niet langer dan gedurende vier weken buiten 's lands begeven.

Die toestemming wordt in gewone tijden niet geweigerd aan hem die in reserve is.

Art. 137.

De verlofganger, die artt. 133, 134, 136 of 156 niet naleeft, wordt in werkelijke dienst geroepen en daarin gedurende ten hoogste twee maanden gehouden.

De duur van deze dienst wordt door den Minister van Oorlog of van Marine bepaald.

Art. 138.

De verlofgangers van de militie te land, die hun zevende dienstjaar nog niet hebben volbragt, worden jaarlijks ten minste eenmaal op den door Ons te bepalen tijd door den militie-commissaris onderzocht.

Art. 141.

De verlofganger, die zich bij herhaling schuldig maakt aan het feit, sub 4°. van art. 141 bedoeld, of niet overeenkomstig art. 143 voor den militie-commissaris verschijnt, of, aldaar verschenen zijnde, in het geval verkeert sub 2°. en 3°. van art. 141 vermeld, wordt in werkelijke dienst geroepen en daarin gedurende ten hoogste drie maanden gehouden.

De duur van deze dienst wordt door den Minister van Oorlog bepaald.

Art. 146.

Elk bij de militie te land ingelijfde, die daarbij den bij de wet bepaalden dienstdag heeft volbragt, wordt op 1 Augustus daarna uit de dienst ontslagen.

Hij die ingevolge het vorig lid uit de dienst wordt ontslagen, ontvangt daarvan een bewijs.

Art. 150.

Jaarlijks, in den loop der maand Januarij, geschiedt

door burgemeester en wethouders in elke gemeente eene openbare kennisgeving, waarbij de lotelingen, die verlangen bij de zeemilitie te dienen, worden uitgenoodigd, zich daartoe vóór den 1sten April bij hen aan te melden.

Burgemeester en wethouders zenden vóór den 10den April eene opgave van het getal der lotelingen, die zich vrijwillig voor de zeemilitie hebben aangemeld, aan Onzen Commissaris in de provincie.

Art. 155.

Het Crimineel Wetboek en het Reglement van krijgsvolktucht voor het krijgsvolk te water, zoomede de wet van den 28sten Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 96) (1), zijn op de manschappen der zeemilitie, die zich in werkelijke dienst bevinden, van toepassing en, met opzigt tot de verschillende gevallen van desertie, op al de bij de zeemilitie ingelijfden.

Te hunnen aanzien gelden bij toepassing van straffen de regels voor het vaste corps matrozen bij de zeemagt.

De manschappen worden geacht in werkelijke dienst te zijn van het oogenblik af, dat zij zijn overgenomen door den daartoe aangewezen zeeofficier, tot dat zij met groot verlof van boord vertrekken.

Art. 156.

De manschappen der zeemilitie, die zich met verlof bevinden, mogen zich zonder toestemming van Onzen Minister van Marine niet langer dan gedurende vier weken buiten 'slands begeven.

Hun wordt in gewone tijden vergunning tot uitoefening van de buitenlandsche zeevaart en visscherij verleend.

Zonder die vergunning worden zij niet tot eene verbindtenis tot uitoefening van de buitenlandsche zeevaart toegelaten.

Art. 157.

De manschappen der zeemilitie worden niet tot het aangaan van een huwelijk toegelaten, zonder schriftelijke toestemming van Onzen Minister van Marine.

Die toestemming wordt in gewone tijden niet geweigerd aan hen, die hun derde dienstjaar hebben volbragt.

Art. 158.

Elk bij de zeemilitie ingelijfde ontvangt vier jaren na den dag zijner inlijving een bewijs van ontslag uit de dienst.

Art. 165.

De in art. 161 bedoelde persoon, die bij de einduitspraak voor de dienst is aangewezen, wordt, behoudens de bepaling van art. 70, welke ook zijn leeftijd zij, voor vijf jaren ingelijfd en gedurende de twee eerste jaren onder de wapenen gehouden.

Is hem na zijne aanwijzing tot de dienst tijdelijk het regt ontzegd om bij de gewapende magt of als militair geëmployeerde te dienen, dan wordt zijne inlijving uitgesteld tot na afloop van den tijd, waarvoor de ontzegging is uitgesproken.

Hij komt in mindering van de ligting van het jaar, waarin hij had moeten loten, of, is die ligting reeds ontslagen, in mindering van de ligting van het jaar, waarin hij voor de dienst is aangewezen.

Is de ligting, in mindering waarvan hij komt, reeds afgeleverd, dan wordt, bij zijne inlijving, de houder van het hoogste van de voor die ligting in dienst gestelde nummers uit de gemeente, waartoe hij behoort, ontslagen.

(1) Zie de noot bij art. 55.

door burgemeester en wethouders in elke gemeente eene openbare kennisgeving, waarbij de lotelingen, die verlangen bij de zeemilitie te dienen, worden uitgenoodigd, zich daartoe vóór den 1sten Februarij bij hen aan te melden.

Burgemeester en wethouders zenden vóór den 10den Februarij eene opgave van het getal der lotelingen, die zich vrijwillig voor de zeemilitie hebben aangemeld, aan Onzen Commissaris in de provincie.

Art. 155.

Het Crimineel Wetboek en het Reglement van krijgsvolktucht voor het krijgsvolk te water, zijn op de manschappen der zeemilitie, die zich in werkelijke dienst bevinden, van toepassing en, met opzigt tot de verschillende gevallen van desertie, op al de bij de zeemilitie ingelijfden.

Te hunnen aanzien gelden bij toepassing van straffen de regels voor het vaste corps matrozen bij de zeemagt.

De manschappen worden geacht in werkelijke dienst te zijn van het oogenblik af, dat zij zijn overgenomen door den daartoe aangewezen zeeofficier, tot dat zij met groot verlof van boord vertrekken.

Art. 156.

De manschappen der zeemilitie, die zich met verlof bevinden, mogen zich zonder toestemming van Onzen Minister van Marine niet langer dan gedurende vier weken buiten 's lands begeven.

Hun wordt in gewone tijden vergunning tot uitoefening van de buitenlandsche zeevaart en visscherij verleend.

Zonder die vergunning worden zij niet tot eene verbindtenis tot uitoefening van de buitenlandsche zeevaart toegelaten.

De drie vorige zinsneden zijn niet toepasselijk op en ten aanzien van de manschappen der zeemilitie die in reserve zijn.

Art. 157.

De manschappen der zeemilitie worden niet tot het aangaan van een huwelijk toegelaten, zonder schriftelijke toestemming van Onzen Minister van Marine.

Die toestemming wordt in gewone tijden niet geweigerd aan hen, die hun derde dienstjaar hebben volbragt.

De eerste zinsnede is niet toepasselijk op en ten aanzien van de manschappen der zeemilitie die in reserve zijn.

Art. 158.

Elk bij de zeemilitie ingelijfde, die daarbij den bij de wet bepaalden dienstdag heeft volbragt, wordt op 1 Augustus daarna uit de dienst ontslagen.

Hij die ingevolge het vorig lid uit de dienst wordt ontslagen, ontvangt daarvan een bewijs.

Art. 165.

De in art. 161 bedoelde persoon, die bij de einduitspraak voor de dienst is aangewezen, wordt, behoudens de bepaling van art. 70, welke ook zijn leeftijd zij, voor tien jaren ingelijfd en gedurende de twee eerste jaren onder de wapenen gehouden. Hierbij geldt de derde zinsnede van art. 6.

Is hem na zijne aanwijzing tot de dienst tijdelijk het regt ontzegd om bij de gewapende magt of als militair geëmployeerde te dienen, dan wordt zijne inlijving uitgesteld tot na afloop van den tijd, waarvoor de ontzegging is uitgesproken.

Hij komt in mindering van de ligting van het jaar, waarvoor hij had moeten loten, of, is die ligting reeds ontslagen, in mindering van de ligting van het jaar, waarin hij voor de dienst is aangewezen.

Is de ligting, in mindering waarvan hij komt, reeds afgeleverd, dan wordt, bij zijne inlijving, de houder van het hoogste van de voor die ligting in dienst gestelde nummers uit de gemeente, waartoe hij behoort, ontslagen.

Art. 171.

De in art. 167 bedoelde persoon, die bij einduitspraak voor de dienst is aangewezen, wordt, indien het voor hem getrokken nummer opgeroepen zou zijn geweest, welke ook zijn leeftijd zij, overeenkomstig art. 58 voor vijf jaren ingelijfd.

De aldus ingelijfde wordt gedurende de twee eerste jaren onder de wapenen gehouden, tenzij blijke, dat omstandigheden, van zijn wil onafhankelijk, hem hebben belet voor den burgemeester of Gedeputeerde Staten te verschijnen.

Art. 173.

Is hij voor de dienst geschikt bevonden, dan wordt hij, welke ook zijn leeftijd zij, voor vijf jaren ingelijfd.

De aldus ingelijfde wordt gedurende dien ganschen tijd onder de wapenen gehouden, tenzij Gedeputeerde Staten hebben beslist, dat omstandigheden, van zijnen wil onafhankelijk, hem hebben belet, aan de oproeping te voldoen.

Bij zijne inlijving wordt de houder van het nummer, dat ten gevolge van zijn achterblijven mogt zijn in dienst gesteld, daaruit ontslagen.

Is de ligting, waarvoor hij is opgeroepen geweest, reeds ontslagen, dan komt hij in mindering van de ligting van het jaar, waarin zijne inlijving geschiedt.

Is die ligting reeds afgeleverd, dan wordt bij zijne inlijving de houder van het hoogste van de voor die ligting in dienst gestelde nummers uit de gemeente, waartoe hij behoort, ontslagen.

Art. 176.

Hebben omstandigheden, van zijn wil onafhankelijk, hem belet op te komen, is hij voor de dienst alsnog geschikt en is de ligting van het jaar, waarin hij had moeten optreden, nog niet ontslagen, dan wordt hij, indien de loteling, jegens wien hij zich had verbonden, dit verlangt, tegen ontslag van dezen of van den nader door dien loteling gestelden plaatsvervanger, in dienst gesteld en te gelijk met de manschappen van die ligting ontslagen.

Art. 177.

Hij wordt, zoo hij niet is opgekomen, zonder dat omstandigheden, van zijn wil onafhankelijk, het hem hebben belet, is hij voor de dienst alsnog geschikt, voor vijf jaren ingelijfd en gedurende dien ganschen tijd onder de wapenen gehouden.

Is de loteling, jegens wien hij zich had verbonden, of de nader door dezen gestelde plaatsvervanger nog in dienst, dan wordt deze bij zijne inlijving ontslagen.

Art. 178.

Hij, die door het overleggen van een valsch of vervalscht attest of bewijsstuk, eene vrijstelling van de dienst heeft verkregen, wordt, na voorafgaande toepassing van de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering en, is hem straf opgelegd, na die te hebben ondergaan, voor Gedeputeerde Staten der provincie, binnen welke hij is ingeschreven, gebragt.

Gedeputeerde Staten doen te zijnen opzigte ten spoedigste eene uitspraak tot aanwijzing voor of wel tot vrijstelling of uitsluiting van de dienst, en brengen die terstond ter kennis van burgemeester en wethouders der gemeente, waartoe hij behoort.

Is hij voor de dienst geschikt bevonden, dan wordt hij, welke ook zijn leeftijd zij, voor vijf jaren ingelijfd en gedurende de twee eerste jaren onder de wapenen gehouden.

De inlijving geschiedt overigens overeenkomstig de tweede en derde zinsneden van art. 58.

Art 171.

De in art. 167 bedoelde persoon, die bij einduitspraak voor de dienst is aangewezen, wordt, indien het voor hem getrokken nummer opgeroepen zou zijn geweest, welke ook zijn leeftijd zij, overeenkomstig art. 58 voor tien jaren ingelijfd. Hierbij geldt de derde zinsnede van art. 6.

De aldus ingelijfde wordt gedurende de twee eerste jaren onder de wapenen gehouden, tenzij blijke, dat omstandigheden, van zijn wil onafhankelijk, hem hebben belet voor den burgemeester of Gedeputeerde Staten te verschijnen.

Art. 173.

Is hij voor de dienst geschikt bevonden, dan wordt hij, welke ook zijn leeftijd zij, voor tien jaren ingelijfd. Hierbij geldt de derde zinsnede van art. 6.

De aldus ingelijfde wordt gedurende de eerste drie jaren onder de wapenen gehouden, tenzij Gedeputeerde Staten hebben beslist, dat omstandigheden, van zijnen wil onafhankelijk, hem hebben belet, aan de oproeping te voldoen.

Bij zijne inlijving wordt de houder van het nummer, dat ten gevolge van zijn achterblijven mogt zijn in dienst gesteld, daaruit ontslagen.

Is de ligting, waarvoor hij is opgeroepen geweest, reeds ontslagen, dan komt hij in mindering van de ligting van het jaar, waarin zijne inlijving geschiedt.

Is die ligting reeds afgeleverd, dan wordt bij zijne inlijving de houder van het hoogste van de voor die ligting in dienst gestelde nummers uit de gemeente, waartoe hij behoort, ontslagen.

Art. 176.

Hebben omstandigheden, van zijn wil onafhankelijk, hem belet op te komen, is hij voor de dienst alsnog geschikt en is de ligting van het jaar, waarin hij had moeten optreden, nog niet ontslagen, dan wordt hij, indien de loteling, jegens wien hij zich had verbonden, dit verlangt, tegen ontslag van dezen of van den nader door dien loteling gestelden plaatsvervanger, in dienst gesteld en, behoudens het bepaalde bij de derde zinsnede van art. 6, te gelijk met de manschappen van die ligting ontslagen.

Art. 177.

Hij wordt, zoo hij niet is opgekomen, zonder dat omstandigheden, van zijn wil onafhankelijk, het hem hebben belet, is hij voor de dienst alsnog geschikt, voor tien jaren ingelijfd en gedurende de eerste drie jaren onder de wapenen gehouden. Hierbij geldt de derde zinsnede van art. 6.

Is de loteling, jegens wien hij zich had verbonden, of de nader door dezen gestelde plaatsvervanger nog in dienst, dan wordt deze bij zijne inlijving ontslagen.

Art. 178.

Hij, die door het overleggen van een valsch of vervalscht attest of bewijsstuk, eene vrijstelling van de dienst heeft verkregen, wordt, na voorafgaande toepassing van de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering en, is hem straf opgelegd, na die te hebben ondergaan, voor Gedeputeerde Staten der provincie, binnen welke hij is ingeschreven, gebragt.

Gedeputeerde Staten doen te zijnen opzigte ten spoedigste eene uitspraak tot aanwijzing voor of wel tot vrijstelling of uitsluiting van de dienst, en brengen die terstond ter kennis van burgemeester en wethouders der gemeente, waartoe hij behoort.

Is hij voor de dienst geschikt bevonden, dan wordt hij, welke ook zijn leeftijd zij, voor tien jaren ingelijfd en gedurende de twee eerste jaren onder de wapenen gehouden. Hierbij geldt de derde zinsnede van art. 6.

De inlijving geschiedt overigens overeenkomstig de tweede en derde zinsneden van art. 58.

B. Wet van 22 April 1864 (Staatsblad n°. 22).

Eenig artikel.

De loteling, die zich, overeenkomstig art. 150 der wet van den 19den Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72), heeft aangemeld of doen aanmelden om bij de zeemilitie te dienen, doch aan de oproeping, in art. 111, of aan die in art. 174 bevolen, niet heeft voldaan, en volgens art. 173 in dienst moet gesteld worden, kan voor vier jaren bij de zeemilitie worden ingelijfd, tenzij het cijfer, in art. 5 als maximum bepaald, voltallig ware.

Hiervan is uitgezonderd de loteling, omtrent wien Gedeputeerde Staten hebben beslist, dat geene omstandigheden van zijn wil onafhankelijk hem hebben belet aan de oproeping te voldoen.

Eenig artikel.

De loteling, die zich, overeenkomstig art. 150 der wet van den 19den Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72), heeft aangemeld of doen aanmelden om bij de zeemilitie te dienen, doch aan de oproeping, in art. 111, of aan die in art. 174 bevolen, niet heeft voldaan, en volgens art. 173 in dienst moet gesteld worden, kan voor acht jaren bij de zeemilitie worden ingelijfd, tenzij het cijfer in art. 5 als maximum bepaald, voltallig ware.

Hiervan is uitgezonderd de loteling, omtrent wien Gedeputeerde Staten hebben beslist, dat geene omstandigheden van zijn wil onafhankelijk hem hebben belet aan de oproeping te voldoen.

[63 en 65. 6.]

VOORLOOPIG VERSLAG.

Het afdeelingsonderzoek der wetsontwerpen tot tijdelijke versterking der nationale militie en tot wijziging der schutterijwet heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

§ 1. De behandeling dezer wetsontwerpen gaf aan verscheidene leden aanleiding hunne teleurstelling te uiten over het uitblijven eener behoorlijke regeling der levende strijdkrachten. Herinnerd werd, hoe de herhaalde pogingen, vóór 1887 daartoe aangewend, voor een deel waren afgestuit op bezwaren, ontleend aan de bepalingen der Grondwet van 1848; hoe de grondwetsherziening van 1887 den wetgever grootere vrijheid tot regeling had verschafft, en hoe vervolgens de zaak op nieuw was aan de orde gesteld door het hoofdzakelijk in overeenstemming met het rapport der bij Koninklijk besluit van 10 Juni 1888 benoemde Staatscommissie opgemaakt wetsontwerp betreffende de regeling van den krijgsveld. Zij betreurden ten eerste, dat dit wetsontwerp niet tot afdoening was gekomen, en dat het, na zoovele andere vruchteloze pogingen, weder was mislukt eene behoorlijke regeling tot stand te brengen. Dat de bestaande toestand verbetering behoeft, is een sedert jaren vaststaand feit. Toen het in 1870 noodig werd voorbereidende maatregelen tot handhaving der neutraliteit te nemen, bleek, dat wij zoo goed als weerloos waren, en de verbeteringen, die sedert dien tijd werden aangebracht, konden bij gebreke van eene herziening der wettelijke bepalingen niet afdoende zijn. Sedert 1870 is voor de regeling van deze zoo hoogst belangrijke aangelegenheid een kostbare tijd verloren gegaan, en ons land mocht zich naar de meening van deze leden, wel gelukkig rekenen, dat het tot dusverre in internationale verwikkelingen niet is betrokken.

Het ware echter onverantwoordelijk langer in dezen staat van zaken te berusten. Het gevaar voor oorlog blijft voortdurend bestaan. De groote Mogendheden wedijveren met elkander in het vermeederen en versterken der strijdmiddelen, en schijnen daarin het eenige middel te zien om den steeds dreigenden krijg te voorkomen. Er bestaat niet de minste zekerheid, dat deze toestand van gewapende vrede op den duur zal kunnen gehandhaafd worden. Op het meest onverwachte oogenblik kan een oorlog losbarsten, en wanneer dit geschiedt, dient Nederland in staat te zijn, zoo noodig, zijne zelfstandigheid naar beste vermogen te verdedigen. Enkele leden waren van oordeel, dat voor buitenlandsche aanvallen weinig of geen gevaar bestond, zolang ons land vasthield aan zijne vrijgevege handelspolitiek, maar hiertegen werd aangevoerd, dat inbreuken op onze zelfstandigheid, en bepaaldelijk pogingen tot schending onzer neutraliteit, ook bij het volgen van zoodanige politiek, tot de geenszins onmogelijke zaken behooren. Tegen zoodanige inbreuken bestaat geen betere waarborg dan eene behoorlijke regeling onzer defensie.

Is het tegenwoordig Ministerie gezind om met den noodigen spoed te komen met een voorstel tot regeling van den krijgsveld op den grondslag der herziene Grondwet? Zij verklaart in de Memorie van Antwoord omtrent hoofdstuk I der Staatsbegroting van 1892, dat er over de

noodzakelijkheid eener spoedige en behoorlijke regeling onzer levende strijdkrachten moeilijk verschil van gevoelen kan bestaan. Maar als deze verklaring haar ernst is, waarom heeft zij dan eene tijdelijke regeling voorgesteld, bestemd om te gelden voor de lichten der militie tot 1894? Waar eene definitieve regeling op afdoende wijze is voorbereid bij de samenstelling en de behandeling van het wetsontwerp van den Minister BERGANSIUS; waar dientengevolge alle noodige gegevens voorhanden zijn; waar de tegenwoordige Minister van Oorlog deel heeft uitgemaakt van de Commissie van Voorbereiding voor bedoeld wetsontwerp; waar die Minister daarenboven in woord en geschrift getoond heeft omtrent de inrichting der levende strijdkrachten eene gevestigde overtuiging te hebben — daar had men, bepaaldelijk nu door het votum der Kamer van 8 Mei 1891, betreffende den persoonlijken dienstplicht, eene uitspraak is gedaan omtrent eene der meest betwiste hoofdzaken, naar het inzien dezer leden mogen verwachten, dat onverwijld een nieuw definitief voorstel zou zijn gedaan. Eene omwerking van het ontwerp-Bergansius, waardoor het in overeenstemming werd gebracht met de meening der tegenwoordige Minister van Oorlog, Marine en Binnenlandsche Zaken, kon in de gegeven omstandigheden toch niet veel tijd gevorderd hebben. Dit zou althans, naar de meening van sommige leden in eene afdeeling, zeker het geval niet behoeven te zijn, indien de tegenwoordige Regeering gezind was als grondslag der definitieve regeling aan te nemen het aangegevene op bladz. 35 van het Verslag der Commissie van Voorbereiding voor dat ontwerp, in verband met hetgeen ten aanzien van de dienstruiling gezegd is op bladz. 200 van dat Verslag.

Hiertegen werd door andere leden opgemerkt, dat, met hoeveel voortvarendheid zoodanige omwerking ook geschiedde, het nemen van tijdelijke, aan eene definitieve regeling voorafgaande, maatregelen toch nootlig moest worden geacht. Het viel immers niet te ontkennen, dat die omwerking reeds uit een technisch oogpunt een verre van gemakkelijk werk is, en dat zeker geruime tijd zal verloopen, eer de definitieve regeling met de voor invoering daarvan nootlige voorschriften tot stand kan komen, terwijl daarenboven in aanmerking genomen moet worden, dat de geldende verlengingswet van den dienstdag der miliciens binnenkort ophoudt van kracht te zijn. Kon men dus — afgescheiden van den aard en den inhoud der ingediende voorstellen — vrede hebben met het nemen van tijdelijke maatregelen, zoo achtten vele leden het toch noodig dat de Regeering zich nader zou verklaren omtrent de strekking der definitieve regeling, die zij beoogt en omtrent den tijd van indiening van het voorstel van zoodanige regeling. De ingediende voorstellen strekken toch tot het brengen van belangrijke veranderingen in de bestaande regeling, en men kon die veranderingen moeilijk beoordeelen, wanneer men niet wist, in hoeverre zij verband houden met de definitieve regeling, welke de Regeering zal voorstellen.

Tot dusverre heeft de Regeering zich ten deze tot zeer vage verklaringen bepaald. Ook onder de leden, die overtuigd waren dat het hare ernstige bedoeling was deze zaak met den vereischten spoed tot een goed einde te brengen, waren er, die meenden, dat de Volksvertegenwoordiging aanspraak mocht maken op nadere meer bepaalde mededeelingen omtrent de voornemens der Regeering.

Sommige leden drukten hunne bevreemding uit over hetgeen in de Memorie van Antwoord betreffende hoofdstuk